

Vysokomýtský Muzejní postilior

11 / 2024

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Výstavy

Výstava Milování v přírodě stále probíhá

Ještě do 17. 11. máte možnost navštívit výstavu Milování v přírodě zapůjčenou z Vlastivědného muzea v Olomouci. Máte tak poslední možnost se dozvědět něco nového o rozmnožování zvířat a vyzkoušet si řadu interaktivních prvků. Můžete si poslechnout zvuky ptačího vábení, nahlédnout do našeho mikroskopu nebo si zkusit závod spermií.



Výstava
Milování v přírodě
do 17. 11. 2024
Šemberův dům

Chystá se Vánoční výstava

Opět se blíží advent, a proto se již na konci listopadu můžete těšit na novou výstavu s názvem Duch Vánoc. Ta návštěvníky provede starými i novými obyčejí, které se k adventnímu období vážou. Těšit se tak můžete na to, jaké postavy obcházely sousedy během prosince, co vše patřilo ke svátečnímu stolu, ale třeba i to, jaké televizní pohádky dominují v moderní české domácnosti. Návštěvu vernisáže, která proběhne už 28. listopadu, nám zpříjemní děti ze ZUŠ Vysoké Mýto. Zaspívají nám některé koledy od Jana Josefa Božana a Bedřicha Bridela.

Výstava
Duch Vánoc
Vernisáž 28. 11. 2024
Šemberův dům



Stalo se...

Očistili jsme kameny zmizelých

Každý rok se v našem městě scházíme, abychom společně očistili v minulosti položené kameny zmizelých (stolpersteiny) pro deportované sousedy z našeho města.

Letos jsme museli nejprve akci kvůli špatnému počasí odložit. V novém termínu jsme rozdělili vycházky do dvou. Dopoledne s úctyhodným množstvím studentů vysokomýtského gymnázia proběhlo čištění pomníků pro rodiny Koblitz a Pick. Večer pak s veřejností proběhla, i přes nepříznivé počasí, očista všech zbývajících pro Reginu Mändel, Františka Bergera, rodiny Adlerovu, Frischmannovu a Vohryzkovu.

Během vycházky často zaznělo, v jakém oboru rodiny podnikaly, kdo z dětí studoval na místním gymnáziu, jak zajímavé přátele měli. Židé z našeho města náleželi pod židovskou obec v nedaleké Luži, na velké svátky navštěvovali tamní synagogu, na hřbitově můžeme najít i hroby našich sousedů. Někteří jsou ale pohřbeni na vzdálenějším židovském hřbitově v Pardubicích. Synagoga v Luži i židovský hřbitov v Pardubicích nejsou běžně přístupná místa.

V roce 2025 by do těchto míst mohla směřovat muzejní exkurze.





Vzpomínky na plovárnu

Před časem jsme vás informovali na stránkách postilionu i na sociálních sítích o článku ve Vysokomýtském zpravodaji z roku 1986. Na začátku června toho roku navštívila naši plovárnu Československá televize a natáčela zde pořad Rekordy pro každého. Vystoupil tehdy také Michal Tučný se skupinou Tučňáci. Díky naší výzvě veřejnosti se nám podařilo získat fotografie, které tuto návštěvu potvrzují. Autorem fotografie je Věroslav Kupka.



Vysokomýtský Muzejní postilior

11 / 2024

Výstavy | Akce | Doprovodné akce | Novinky z muzea

Akce v muzeu

Vrásky z Vráze aneb jak jsme v Západní Papui hledali a nenašli Smetanovo pohoří

V roce 1896 se tehdy slavný český cestovatel Enrique Stanko Vráz vydal na Novou Guineu. V západní části ostrova podniknul výpravu do oblasti Hatam. Na konci své strastiplné pouti pojmenoval jeden z výrazných horských vrcholů jako Smetanovo pohoří. Letos v září se po Vrázových stopách vydala dvoučlenná výprava s ambicí, pokusit se Smetanovo pohoří znovu objevit. Jak podtitul přednášky napovídá, tohoto cíle se nepodařilo dosáhnout, ale i tak si novodobí cestovatelé přivezli mnoho zážitků a krásných fotografií. O ně s nyní se všemi zájemci podělí a přiblíží, jaké to je, hledat v neprostupných pralesích téměř fiktivní horu a zároveň sledovat dávno mizející svět Západní Papui. K tomu samotní cestovatelé uvádějí: *"Civilizace dnes zaujala místo ve všech koutech světa. Plasty, mobily, satelitní přijímače a telefonní signál naleznete téměř kdekoliv. Když jste ale na místech, které nejsou turistickou destinací z katalogu, stále můžete objevovat běžný život místních lidí a to je to největší dobrodružství."*



Přednáška:

Jiří Junek

Vrásky z Vráze

aneb jak jsme v Západní Papui hledali a nenašli Smetanovo pohoří

Úterý 26. 11. v 18. hodin

Přednáškoví místnost muzea



Novinky z muzea

Nové přírůstky do sbírky skla vysokomýtského muzea

Drobná útlá publikace Současné umělecké sklo v Československu z roku 1970 obsahuje řadu medailonků designérů zvučných jmen. Jedním z nich je Jan Gabrhel. Absolvent sklářské školy v Železném Brodě byl od roku 1957 zaměstnán jako výtvarník ve sklárně v Chlumu u Třeboně. Vyzdvihován je citlivý přístup autora pro sklo stolní (užitkové) tedy vázy, číše, poháry i výtvarné zdobení veřejných prostor, kde sklo kombinuje velmi efektně s kovem. Pro tvorbu Jana Gabrhela jsou typické návrhy užitkového skla s výraznou barevností v kombinaci citrínové žluté a rubínové červené.

Trochu záměrně jsme přeskočili v našem medailonku místo a datum narození a další zajímavé údaje, které vysvětlí, proč jsme do sbírky skla vysokomýtského muzea zakoupili v letošním roce pět předmětů realizovaných podle návrhu Jana Gabrhela. Narodil se 6. prosince 1930 ve Vysokém Mýtě, otec pocházel z Pustiny a matka ze Džbánova. Malý Jenda absolvoval obecnou i měšťanskou školu ve Vysokém Mýtě a na studia odešel do Vyššího Brodu. Do Vysokého Mýta se ale po studiích a vojně ještě vrátil a několik let působil v podniku Karosa v oddělení propagace a jako vedoucí Závodního Klubu. Do sbírky jsme zakoupili sadu čtyř pohárů a jeden džbánec. Jedná se právě o předměty v typické červeno žluté kombinaci barev.





Práce na Technickém muzeu pokračují

Druhá etapa výstavby Technického muzea Pardubického kraje pokračuje podle schváleného harmonogramu. Staveniště bylo předáno zhotoviteli na přelomu července a srpna. Od té doby probíhají vyklízecí a bourací práce. Ty se blíží ke svému závěru a v nejbližších týdnech se začnou zdít některé prvky v interiérech. Na řadě je i realizace rozvodů inženýrských sítí. Souběžně se pracuje na dokončení projektové dokumentace stálé expozice a na specifikaci depozitářů.





Psalo se před 50 lety

„Novinky“ z Karosáře

Muzejní knihovna je plná zajímavých děl a tisků, které by neměly být zapomenuty. V tomto čísle jsme se rozhodli nahlédnout do periodika Vysokomýtský karosář, abychom vám ukázali, co se psalo v době husákových dětí.

V čísle 26 ze 14. listopadu 1974 nalezneme titulek *III. navigační soutěž vysokomýtských věží. Aeroklub Svazarmu ČSR Vysoké Mýto uspořádal pod záštitou Měst-NV v rámci oslav Dne Československé lidové armády sportovně brannou leteckou navigační soutěž, která byla nazvána III. navigační soutěž „Vysokomýtských věží“.* Této soutěže se zúčastnily posádky Aeroklubu ČSR Moravská Třebová, Chrudim a Vysoké Mýto. Účelem soutěže bylo především umožnit změřit síly pilotům a navigátorům z okolí. Článek dále informuje o tom, že díky ideálnímu počasí se akce vydařila. Na 1. místě se umístila posádka ing. Dolejš – Vavřín AK Vysoké Mýto.

Ve stejném čísle nalezneme také lákavý nadpis: *Byla v karose televize?* O televizní přenos se tehdy ale ještě nejednalo. V podniku však byly přítomny kamery, ovšem určené ke snímání infračerveného světla. *Metoda zjišťování teplotních obrazů se odborně nazývá termografií. Švédská firma AGA – Lidingö, která termografii v našem podniku předváděla, označuje své výrobky obchodním názvem AGA – Thermovision, takže můžeme opravit název našeho článku a prohlásit, že v Karose byla termovize.* Tato dnes již známá a běžně využívaná metoda byla evidentně před 50 lety velikou novinkou a svědčí o snaze učit se novým věcem a neustále zdokonalovat výrobu ve vysokomýtské továrně.



Reklamní okénko

Výroby ETA a Hynek Gottwald

V předchozích číslech jsme uváděli, že naše muzeum shání veškeré předměty, které by souvisely s dějinami vysokomýtska. Dnes se na vás chceme obrátit konkrétněji a to zájmem o výrobky firmy ETA naše muzeum tyto předměty dlouhodobě sbírá a nyní nám shází následující předměty:

žehlička ESA, model 205,

vysavače ETA 406, 408, 417, 0424 a X410

vaříč ETA dvouplotýnkový 60-00 a jednoplotýnkový 038

stojanový mixér ETA 016 Stabil

Rovněž se zajímáme o továrnu, která se nacházela v Brandýse nad Orlicí. Konkrétně jde o výrobu nábytku Hynek Gottwald, která byla 1947 znárodněna a začleněna pod národní podnik Kovona. Výrobky této firmy by mohly významně obohatit naše sbírky. Ačkoliv nábytek se zde přestal vyrábět až v roce 1965, už roku 1958 byl závod znovu reorganizován a začleněn tentokrát pod blízkou firmu Karosa. Pokud by snad měl někdo z bývalých zaměstnanců fotografie zachycující podobu výroby, neváhejte se obrátit na naše muzeum.

Nabízíme

- | Archeologické služby
- | Knihovni a badatelské služby
- | Komentované prohlídky expozic
- | Komentované prohlídky města
- | Workshopy pro školy i širokou veřejnost

www.muzeum-myto.cz

tel.: sekretariát 465 461 950, pokladna 465 461 952

Šemberův dům

krátkodobé výstavy, stálá expozice Vysoké Mýto světové, expozice Stratílek A.V. Šembery čp. 125. Otevřeno: úterý – neděle 9 – 12 a 13 – 17 hodin

Muzeum českého karosářství

Náměstí Přemysla Otakara II., čp. 96. Otevřeno: pondělí – neděle 9 – 17 hodin

Barokní areál ve Vraclavi

Vraclav čp. 5. Otevřeno červen, září a víkendech;
červenec, srpen úterý – neděle 9 – 12 a 13 – 17 hodin.



Organizace zřízená
Pardubickým krajem